

Zpráva ECDC o významných přenosných infekčních nemocech za 46. kalendářní týden, 9. – 15. listopadu 2024 / ECDC Communicable Disease Threats Report, Week 46, 9–15 November 2024

Podle materiálu ECDC volně zpracovalo Oddělení epidemiologie infekčních nemocí, CEM, SZÚ
Zdroj: [Communicable disease threats report, 9-15 November 2024, week 46](#)

Seznam onemocnění uvedených v aktualizaci za poslední týden:

- 1. Horečka dengue – autochtonní výskyt, Itálie, 2024**
- 2. Ptačí chřipka A H5N1) u lidí – Kanada, 2024**
- 3. Víceohniskový výskyt *Salmonella* Strathcona v Německu**
- 4. Přehled epidemiologie respiračních virů v EU/EHP – týdenní monitoring**
- 5. Sezónní surveillance západonilské horečky, 2024**
- 6. Spalničky – mezinárodní situace (svět) – monitorování evropských ohnisek – měsíční přehled**
- 7. Mpox v EU/EHP, v zemích západního Balkánu a v Turecku, 2022–2024**
- 8. Mpox clade I a II – globální epidemie, 2024**
- 9. Onemocnění vyvolané virem Marburg (MVD) – Rwanda, 2024**

1. Horečka dengue – autochtonní výskyt, Itálie, 2024

V roce 2024 bylo k 13. listopadu hlášeno celkem 214 případů autochtonních případů horečky dengue v italských regionech Marche (147 případů), Emilia Romagna (36 případů), Lombardie (12 případů), Abruzzo (15 případů), Toskánsko (2 případy) a Veneto (1 případ). Jedno místo infekce se nyní vyšetřuje. Nadále probíhá šetření, italské zdravotnické orgány v souladu s národním plánem reakce přijaly opatření na kontrolu vektorů.

2. Ptačí chřipka A(H5N1) u lidí – Kanada, 2024

Dne 9. 11. vydaly orgány veřejného zdraví v Britské Kolumbii (Kanada) tiskovou zprávu o pozitivně testovaném pacientovi na virus ptačí chřipky A (H5N1). Šetření se zjišťuje zdroj nákazy. Žádný další případ nákazy u lidí nebyl identifikován.

V rámci EU/EHP nebyla doposud potvrzena žádná lidská infekce způsobená A (H5N1). Riziko přenosu zoonotické chřipky na širší veřejnost v EU/EHP je považováno za nízké. Riziko pro osoby, které jsou profesně nebo jinak vystaveny infikovaným zvířatům a jejich prostředí, je považováno za nízké až střední.

Kromě zlepšení surveillance se doporučuje aktivní monitorování a testování exponovaných osob pro včasné zjištění lidských případů a pro posouzení možnosti přenosu z člověka na člověka, v souladu s příslušnými pokyny ECDC ([Testing and detection of zoonotic influenza virus infections in humans](#); [Investigation protocol of human cases of avian influenza virus](#); [Surveillance and targeted testing for the early detection of zoonotic influenza in humans during the winter period in the EU/EEA](#)).

3. Víceohniskový výskyt *Salmonella* Strathcona v Německu

V období od 1. ledna 2023 do 5. listopadu 2024 bylo v 16 zemích EU/EHP identifikováno 232 potvrzených případů *Sallmonella* Strathcona ST2559: Rakousko (33), Chorvatsko (3), Česká republika (10), Dánsko (9), Estonsko (1), Německo (62), Finsko (3), Francie (23), Irsko (1), Itálie (67), Lucembursko (2), Nizozemsko (2), Norsko (3), Slovensko (5), Slovinsko (2) a Švédsko (6). Případy byly rovněž hlášeny ze tří zemí mimo EU/EHP: Velká Británie (29), USA (8) a Kanada (5). U případů hlášených v souvislosti s cestováním byla nejčastěji navštěvovanou zemí Itálie. Jako zdroj nákazy byla identifikována v několika národních epidemiologických šetřeních provedených v reakci na tento mezinárodní výskyt rajčata.

Epidemiologická, mikrobiologická a dalších šetření během výskytu infekce v Rakousku v roce 2023 a v Itálii v roce 2024 potvrzují, že zdrojem nákazy byla malá rajčata pocházející z regionu Sicílie v Itálii. Stejný závěr byl již dříve potvrzen v případě výskytu *S. Strathcona* ST2559 v Holandsku v roce 2011. Je potřeba pokračovat v šetření, zda jsou malá rajčata ze Sicílie vehikulem nákazy ve všech zemích EU, které hlásily nebo stále hlásí nález. Vzhledem k identifikaci nákazy *S. Strathcona* u hospodářského zvířete by měl být prošetřen vliv prostředí na kontaminaci rajčat včetně zavlažovací vody tak, aby se zastavilo šíření kontaminace a zabránilo se novým případům.

4. Přehled epidemiologie respiračních virů v EU/EHP – týdenní monitoring

Počet pacientů ošetřených v rámci primární péče a v nemocnicích z důvodu respiračních onemocnění zůstává na očekávaných úrovních pro tuto roční dobu.

Aktivita covid-19 v EU/EHP vykazuje od červencového vrcholu klesající trend. Osoby ve věku 65 let a více i nadále představují hlavní věkovou skupinu, která je vystavena riziku hospitalizace a těžkých průběhů covid-19.

Chřipka a respirační syncytiální virus (RSV) i nadále cirkulují na nízkých úrovních. Na základě údajů z minulých sezón by se země měly připravit na zvýšení aktivity RSV v nadcházejících týdnech.

Očkování je nejúčinnější opatření k ochraně před závažnými formami respiračních virových onemocnění. V mnoha zemích EU/EHP začaly očkovací kampaně. Lidé, kteří mají nárok na očkování, zejména ti, u nichž je vyšší riziko závažných následků, jsou vyzýváni, aby se nechali očkovat, jakmile jim to bude nabídnuto.

5. Sezónní surveillance západonilské horečky, 2024

Od začátku roku 2024 byly k 13. listopadu 2024 do Evropského systému surveillance (TESSy) hlášeny případy nákazy virem Západonilské horečky (WNV) ze 14 zemí EU/EHP (Rakousko, Bulharsko, Chorvatsko, Kypr, Česká republika, Maďarsko, Rumunsko, Francie, Německo, Itálie, Řecko, Slovensko, Slovinsko a Španělsko) a z pěti zemí sousedících s EU (Albánie, Kosovo*, Severní Makedonie, Srbsko a Turecko).

Nejnovější měsíční epidemiologická aktualizace o nálezích WNV je k datu 6. listopadu 2024, evropské země hlásily do TESSy celkem 1 375 autochtonních případů nákazy WNV a 113 úmrtí.

* Tímto označením nejsou dotčeny postoje k otázce statusu a je v souladu s rezolucí Rady bezpečnosti OSN 1244 a stanoviskem Mezinárodního soudního dvora k vyhlášení nezávislosti Kosova

Další informace, včetně map a přehledové tabulky, jsou k dispozici v týdenním surveillance reportu ECDC o nálezích virem Západonilské horečky: [Weekly updates: 2024 West Nile virus transmission season \(europa.eu\)](https://ecdc.europa.eu/en/weekly-updates-2024-west-nile-virus-transmission-season) a [West Nile virus Dashboard \(europa.eu\)](https://ecdc.europa.eu/en/west-nile-virus-dashboard). Měsíční epidemiologické aktualizace jsou dostupné zde: [Monthly updates: 2024 West Nile virus transmission season \(europa.eu\)](https://ecdc.europa.eu/en/monthly-updates-2024-west-nile-virus-transmission-season).

6. Spalničky – mezinárodní situace (svět) – Monitorování evropských ohnisek – měsíční přehled

Přehled: V září 2024 nahlásilo údaje o spalničkách do systému EpiPulse celkem 27 zemí, přičemž ze 17 zemí bylo hlášeno celkem 245 případů. Deset zemí nahlásilo nulový výskyt.

ECDC prostřednictvím svých epidemiologických zpravodajských aktivit, zahrnujících sběr dat provedený 12. listopadu 2024 z oficiálních veřejných a mediálních zdrojů, odhalil 84 nových suspektních a/nebo potvrzených případů spalniček, které nebyly uvedeny v měsíční aktualizaci v říjnu a nebyly hlášeny ECDC. Nové případy byly zaznamenány v osmi zemích EU/EHP: Rakousko (nové: 2; celkem: 506), Bulharsko (nové: 1; celkem: 27), Německo (nové: 57; celkem: 755), Maďarsko (nové: 1; celkem: 30), Irsko (nové: 12; celkem: 147), Litva (nové: 1; celkem: 27), Nizozemí (nové: 4; celkem: 167), Polsko (nové: 6; celkem: 268).

V roce 2024 bylo hlášeno 19 úmrtí na spalničky v Rumunsku (18) a Irsku (1).

V EU/EHP byla v posledních 12 měsících zaznamenána vysoká aktivita spalniček; situace se však liší podle jednotlivých zemí. Některé země hlásily rozsáhlá a/nebo probíhající ohniska, zatímco jiné hlásily žádný nebo velmi nízký přenos.

Aktualizace jsou dostupné také pro regiony WHO. Shrnutí případů spalniček hlášených regionálními kanceláři WHO (k 7. listopadu 2024):

Regionální kancelář WHO pro Evropu (WHO/EUROPE) hlásila v roce 2024 celkem 95 204 případů spalniček. Pět zemí mimo EU/EHP s nejvyšším počtem hlášených případů byly: Kazachstán: 27 760 případů, Ázerbájdžán: 16 675 případů, Ruská federace: 14 751 případů, Kyrgyzstán: 12 587 případů, Velká Británie: 2 398 případů.

Hodnocení ECDC: Celkový počet případů spalniček v zemích EU/EHP se od června 2023 postupně zvyšuje. V září 2024 však došlo k poklesu počtu hlášených případů. Je pravděpodobné, že počet případů spalniček v EU/EHP bude v nadcházejících měsících opět narůstat. Tento trend je způsoben hlášeným nedostatečným očkováním proti spalničkám v řadě zemích EU/EHP (proočkovanost je v mnoha zemích nižší než 95 %) a také vysokou pravděpodobností zavlečení viru z oblastí s intenzivní cirkulací. Navíc u většiny nedávno hlášených případů došlo k nákaze v rámci komunitního či lokálního přenosu, což naznačuje vyšší pravděpodobnost expozici viru v EU/EHP než v předchozích měsících.

Akce: ECDC sleduje situaci spalniček prostřednictvím svých aktivit v oblasti epidemiologického zpravodajství, které doplňují měsíční přehledy o údaje ze surveillance spalniček v systému TESSy. Tyto údaje jsou pravidelně poskytovány 30 zeměmi EU/EHP. Nejnovější doporučení ECDC týkající se spalniček je uvedeno v dokumentu *Threat Assessment*

Brief s názvem "[Measles on the rise in the EU/EEA: Considerations for a public health response](#)", který byl zveřejněn 15. února 2024.

7. Mpx v EU/EHP, v zemích západního Balkánu a v Turecku, 2022 – 2024

Od poslední aktualizace z 8. října 2024 bylo hlášeno k datu 8. listopadu 2024 celkem 146 případů mpx z 12 zemí EU/EHP: Španělsko (41), Německo (34), Nizozemsko (20), Francie (14), Belgie (12), Irsko (6), Itálie (5), Norsko (4), Rakousko (3), Česká republika (3), Švédsko (3) a Lucembursko (1). Od 8. října 2024 nehlásily žádné nové země potvrzené případy.

K 8. listopadu 2024 bylo od začátku epidemie mpx v 29 zemích EU/EHP hlášeno celkem 23 239 potvrzených případů mpx. V roce 2024 k 8. listopadu 2024 bylo v EU/EHP hlášeno celkem 1 256 případů mpx.

Od začátku epidemie mpx v roce 2022 k 8. listopadu 2024 hlásily potvrzené případy mpx následující země západního Balkánu: Srbsko (40), Bosna a Hercegovina (9) a Černá Hora (2). Dvanáct případů bylo hlášeno v Turecku.

V říjnu 2024 byl zaznamenán nárůst případů mpx o 35 % ve srovnání se zářím (146 případů hlášených v říjnu vs. 108 případů v září). Celkové riziko nákazy zůstává nízké u mužů, kteří mají sex s muži (MSM), a velmi nízké pro širší populaci EU/EHP.

Případy hlášené v roce 2024 vykazují stejný epidemiologický profil jako případy hlášené od začátku epidemie v zemích EU/EHP, přičemž většina případů se týká mužů a primárním způsobem přenosu zůstává sexuální kontakt mezi muži, kteří mají sex s muži (MSM).

8. Mpx clade I a II – globální epidemie, 2024

V uplynulém týdnu nedošlo k žádným významným změnám v epidemiologické situaci týkající se globální cirkulace viru opičích neštovic (MPXV) clade I a clade II.

Mezi zeměmi, které dříve hlásily případy clade Ib v Africe, byly v tomto týdnu nově hlášeny případy v Demokratické republice Kongo (DRK), Burundi, Keni a Ugandě.

Mpx způsobený virem MPXV clade Ib byl mimo Afriku hlášen ve Švédsku a Thajsku (srpen 2024), Indii (září 2024) a nedávno také v Německu a Velké Británii (říjen 2024). Případy hlášené ve Švédsku, Thajsku, Německu a Velké Británii měly cestovatelskou historii do Afriky, zatímco případ hlášený v Indii měl cestovatelskou historii do Spojených arabských emirátů.

Mezi zeměmi, které hlásily případy MPXV clade Ib mimo Afriku, nebyly hlášeny žádné sekundární případy v Německu, Švédsku, Indii a Thajsku. Sekundární přenos byl hlášen pouze ve Velké Británii (UK) mezi domácími kontakty prvního případu.

ECDC situaci pečlivě sleduje a hodnotí, přičemž další související informace lze nalézt v rychlém hodnocení rizik ECDC zveřejněném 16. srpna ([Riskassessment for the EU/EEA of the mpx epidemic caused by monkeypox virus clade I in affected African countries](#)) a v [Rapid scientific advice on public health measures](#).

9. Onemocnění vyvolané virem Marburg (MVD) – Rwanda, 2024

V Rwandě nebyly od 30. října 2024 hlášeny žádné nové případy MVD. Všichni pacienti, kteří byli v lékařské péči, se zotavili, přičemž poslední pacient byl negativně testován 8. listopadu 2024. Pokud nebudou v 42denním období, které začne 9. listopadu 2024, hlášeny žádné případy, bude epidemie prohlášena za ukončenou.

Celkově bylo hlášeno 66 případů MVD (51 uzdravených osob), z toho 15 úmrtí. Na základě dostupných informací všechny případy patří do jednoho velkého ohniska, přičemž existuje souvislost se zdravotnickými zařízeními a předpokládaným indexovým případem.

V případě importu případů MVD do EU/EHP hodnotí ECDC pravděpodobnost dalšího přenosu jako velmi nízkou a související dopad jako nízký. Celkové riziko pro EU/EHP je hodnoceno jako nízké. Celkové riziko pro občany EU/EHP, kteří navštíví Rwandu nebo v ní žijí, je rovněž hodnoceno jako nízké. V říjnu ECDC zveřejnilo [hodnocení rizika](#) týkající se dopadů této epidemie pro země EU/EHP.